

HC Noordbarge

Jaargang 2024 nummer 1

Secretaris: Henk Jeurink – Laan van het Kwekebos 229 – 7823 KE Emmen
06 25186205 – hendrik.jeurink@gmail.com
www.noordbargo.info – bankrekening hc noordbargo: NL 96 ABNA 0252623207

Voorwoord

Als donateur bent u van ons gewend om jaarlijks vier nieuwsbrieven in uw bus te krijgen. In december 2023 bleven wij in gebreke. Uw secretaris kwam zijn bed niet meer uit door een opgelopen longontsteking. Ook ontbrak het hem op dat moment aan onderwerpen. Tegen het eind van het jaar ontving de HC Noordbargo bericht van Gerben Dijkstra van Uitgeverij Drenthe. Hij was in het bezit gekomen van verhalen, die in oktober 1940 o.a. waren opgetekend uit de mond van ons niet onbekende Noordbargers als Harm Pepping en Willem Deen. Dat optekenen gebeurde in de Angelino Stichting aan de Kapelstraat door R. van Dalen. In deze nieuwsbrief lichten we het doopzeel van Harm Pepping van het Loo. Daarnaast beloven we u dat u dit jaar vijf nieuwsbrieven van ons mag verwachten. Misschien wat laat maar toch nog de beste wensen voor 2024 van de commissieleden van de HC Noordbargo.

Harm Pepping van 't Loo 1867-1955

Het boerengeslacht Pepping kwam uit Ees [in het Drents Ies] bij Borger op de Hondsrug. Vanaf 1853 woonde Jan Pepping met zijn vrouw Fennegien Nijhoff aan de latere Hogewandweg 2. Deze boerderij wordt thans bewoond door de familie Onno te Nuyl. Fennegien stamde af van de familie Nijhoff met dubbel ff. In die jaren was al het onroerend goed langs de Hogewandweg in eigendom van deze familie. Op 8 augustus 1867 werd Harm Pepping in deze boerderij geboren. Na het overlijden van haar man Jan in 1876 bleef Fennegien alleen achter met drie kinderen: Frens; Jantien en de toen achtjarige Harm. Harm trouwt in 1892 met Berentien Haasken. Berentien was een dochter van Gerhardus Haasken. Die woonde destijds met zijn uit de nederzetting Westenesch afkomstige vrouw Aaltien Strating aan de Middenstraat bij de brink met het Poolse monument. Harm en Berentien kregen op 't Loo vier kinderen: Harm, Jan, Jantje en Gerhardus. Harm [1888] en Jan [1892] zijn hier altijd blijven wonen. Ze gingen door het leven als de *Peppings-Jongs*. In 1894 kwam Berentien Haasken uit de tijd. In 1899 hertrouwde Harm met Grietje Eding [1878] uit Emmen. De vier zonen heetten Willem [1899-1966]; Johannes [1904-1958]; Lukas [1908-1985] en Harmannus [1916-1996]. De dochters werden Harmtien [1902-1983]; Fennegien [1906-1969]; Geesje [1910-n.n.] en Grietje [1913-1991] genoemd. Omstreeks 1900 hebben de nazaten van Harm Pepping bij de Siebrandsbrug aan de Laadweg 8 [vervallen] een nieuwe boerderij gebouwd. Tijdens de bevrijding op 10 april 1945 viel deze boerderij ook aan de vlammen ten prooi. Deze boerderij had voor de oorlog al geen landbouwfunctie meer. Maar toch moest dit bouwwerk volgens de gemeente in zijn oorspronkelijke functie worden herbouwd. Protest daar tegen hielp niet. Maar de Peppings vonden wel een oplossing -ze hadden immers timmerlieden genoeg in de familie-. Harm Pepping overleed in 1955 op 88-jarige leeftijd.

In oktober van het eerste oorlogsjaar werden meerdere inwoners van de zanddorpen in onze gemeente uitgenodigd voor een gesprek over hun dagelijkse leven. Harm Pepping van 't Loo was één van hen. Deze gesprekken vonden plaats in de Angelino Stichting -het in 1933 gebouwde bejaardentehuis van de Grote Kerk-. Harm Pepping heeft met dank aan dhr. R. van Dalen zijn dagelijks werkzaamheden als volgt verwoord.

De familie Harm Pepping omstreeks 1922-1923 Met oorijzer Grietje Eding 1878-1944 en met horlogeketting Willem Pepping [1878-1955]

"Als pas getrouwde timmerman werkte ik met nog een paar familieleden samen voor eigen rekening. Hoofdzakelijk werkten we voor boeren in de omliggende dorpen. Voor herstelwerk verdienden we in de zomer 75 cent en in de winters 50 cent per dag. Daar we echter in de winter meestal onvoldoende werk hadden, gingen we planken, balken enz. zagen uit bomen. Omdat we alle door ons te verwerken hout zelf op de gewenste dikte en maat moesten brengen, zorgden we dat we zoveel mogelijk gezaagd hout in voorraad kregen om in de zomer te kunnen doorwerken. Dit zagen van hout geschiedde buiten op de zaagkuil. Een kuil van ongeveer 1½ meter, 2 meter diep en 3 meter lang. Hierover kwamen dan in breedte enige palen te liggen, waarover in de lengte de boom gelegd werd, die moest worden gezaagd tot planken of andere doeleinden. Hierbij stond één man in de kuil en

de andere boven en zo werd met een grote zaag het hout bewerkt, wat nogal betrekkelijk vlug ging. Als we in de winter voor anderen op de zaagkuil werkten, dan werd hiermee ook 50 cent per dag verdiend, waarbij nog de kost kwam. Trouwens ook in de zomer, als we bij de boeren werkten, kregen we ook de kost toe. Ook ging ik geregeld als huisslager bij de boeren langs en met het slachten van een varken verdiende ik 50 cent. Hoewel we in die tijd geen grote daghuren verdienden, hadden we toch een goed bestaan. We hadden zelf nog wat land en vee en zodoende eigen boter en brood [van eigen verbouwde rogge] voor onze dagelijkse kost. 's Winters hadden we vaak tekort aan veevoer, maar dan gingen we de hei op om heide te maaien en dat voerden we op aan de dieren. Turf groeven we zelf. Als je geen paard had, dan werd de turf door boeren gratis gehaald. Wel werd voor dit werk volgens oude gewoonte op koffie met krentenstoet getrakteerd. Natuurlijk hoorden daarbij ook de nodige borrels."

Inloopmiddag op 14 oktober 2023

Op zaterdag 14 oktober 2023 waren we weer terug in het nieuwe schoolgebouw van het Terra Emmen aan de Huizingsbrinkweg. Vanaf 13.30 uur had HC Noordbarge weer een inloopmiddag georganiseerd. De beide inleiders Lambert Mennik van de Boermarke van Noord- en Zuidbarge en oud-directeur van Terra Emmen wisten de in grote getale opgekomen donateurs en andere belangstellenden enorm te boeien. Lambert nam ons mee naar zijn boermarke. Deze eerste op democratische regels georganiseerde bestuursvorm werd opgericht in de twaalfde eeuw. Het is een bestuursvorm die vooral gebaseerd is op gemeenschap en samenwerking. De bestuurders [volmachten] zorgden voor welvaart maar ook voor welzijn in de boermarke. Ze waren o.a. betrokken bij het verbeteren van de waterhuishouding en het onderhouden van wegen en sloten in eigen beheer. Ze hadden zelfs een eigen Schepershoes. Maar ook de verkoop van gemeenschappelijke hoogveen [2de helft van de negentiende eeuw], aanleg van het Noordbargerbos en eigenerfde boeren. En zij zijn er nog steeds. Tegenwoordig is het verpachten van jachtgronden nog een overgebleven taak van de boermarke. Lambert had succes met zijn lezing, erg leerzaam. Henk Reuvers heeft zijn gehoor bijgepraat over de nieuwste ontwikkelingen in het landbouwonderwijs. Zoveel is duidelijk: dit onderwijs is in aantal en maar ook in variatie enorm gegroeid en veranderd. Een succesvol gebeuren!

Tenslotte

Mocht u nog iets over Noordbarge in uw bezit hebben wat u kwijt wil, dan graag contact opnemen met onze commissieleden Geesje Gerrits [0591 640263] of Henk Jeurink [06 25186205]. Bij Geesje kunt u ook terecht voor alle attributen die de HC Noordbarge in de loop van de tijd heeft uitgegeven. De HC wil graag in het bezit komen van de mailadressen van haar donateurs. Dat stelt ons in staat om meer digitaal verkeer met u op gang te brengen. Bovendien scheelt dat portokosten. Graag uw mailadres doorgeven aan Geesje Gerrits geesjeenarm@hetnet.nl of Lien Harms lharms@home.nl